

SAYISI HER YERDE

19.2. ci Teğrin 1938
CUMARTESİ

SON TELGRAF

Türk ordusunun bir cüzü
takımı muadilini beheme-
hal mağlûb, iki mislini tev-
kif ve tesbit eder.

K. ATATÜRK

Sayı: 613

Yazı İşleri: Telefon 20827
İstanbul Cağaloğlu Nuruosmaniye No: 54

En son Telgrafları Ve Haberleri Veren Akşam Gazetesi

İdare-i İlan: Tel. 20827
Telgraf : İst. Son Telgraf

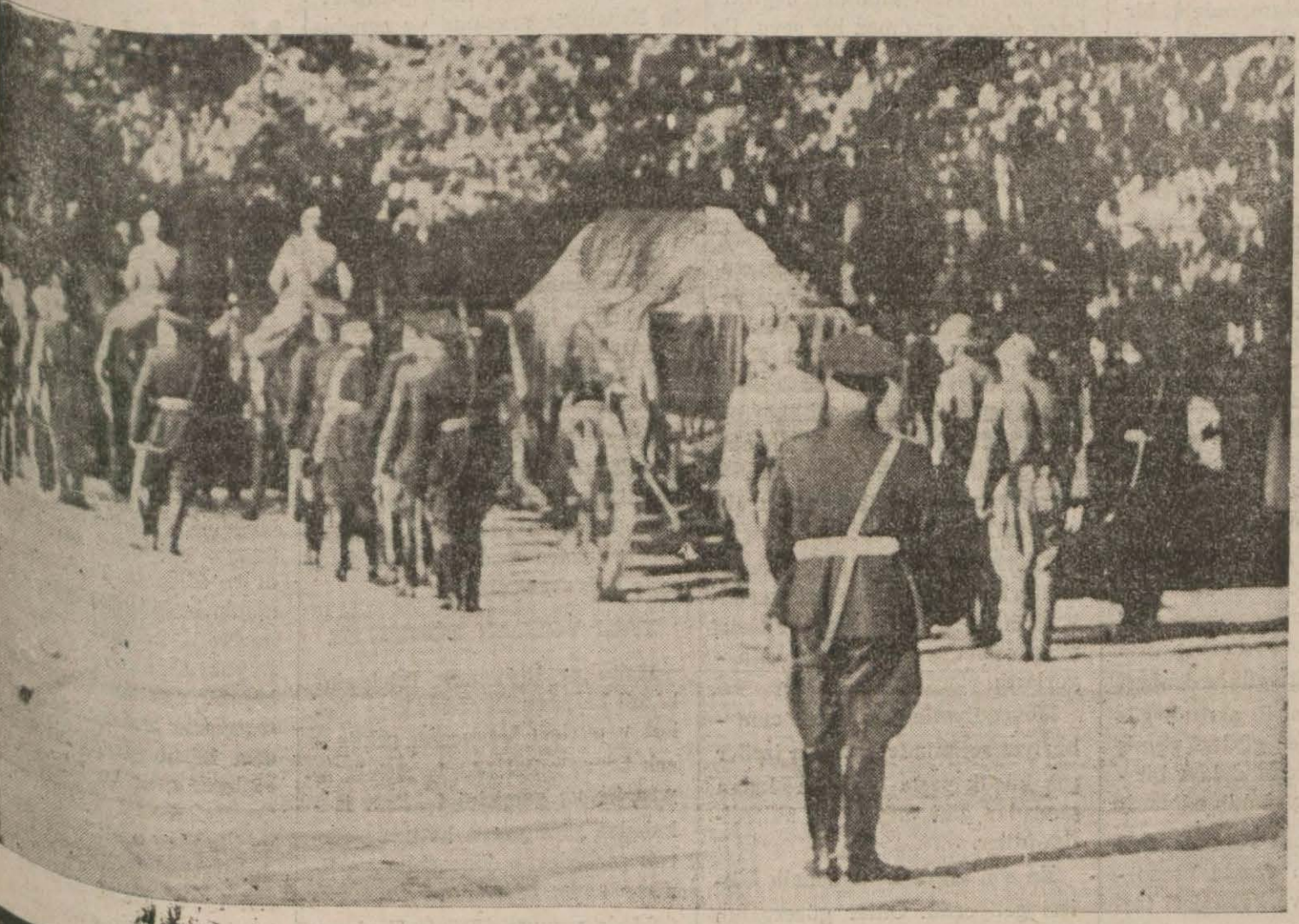
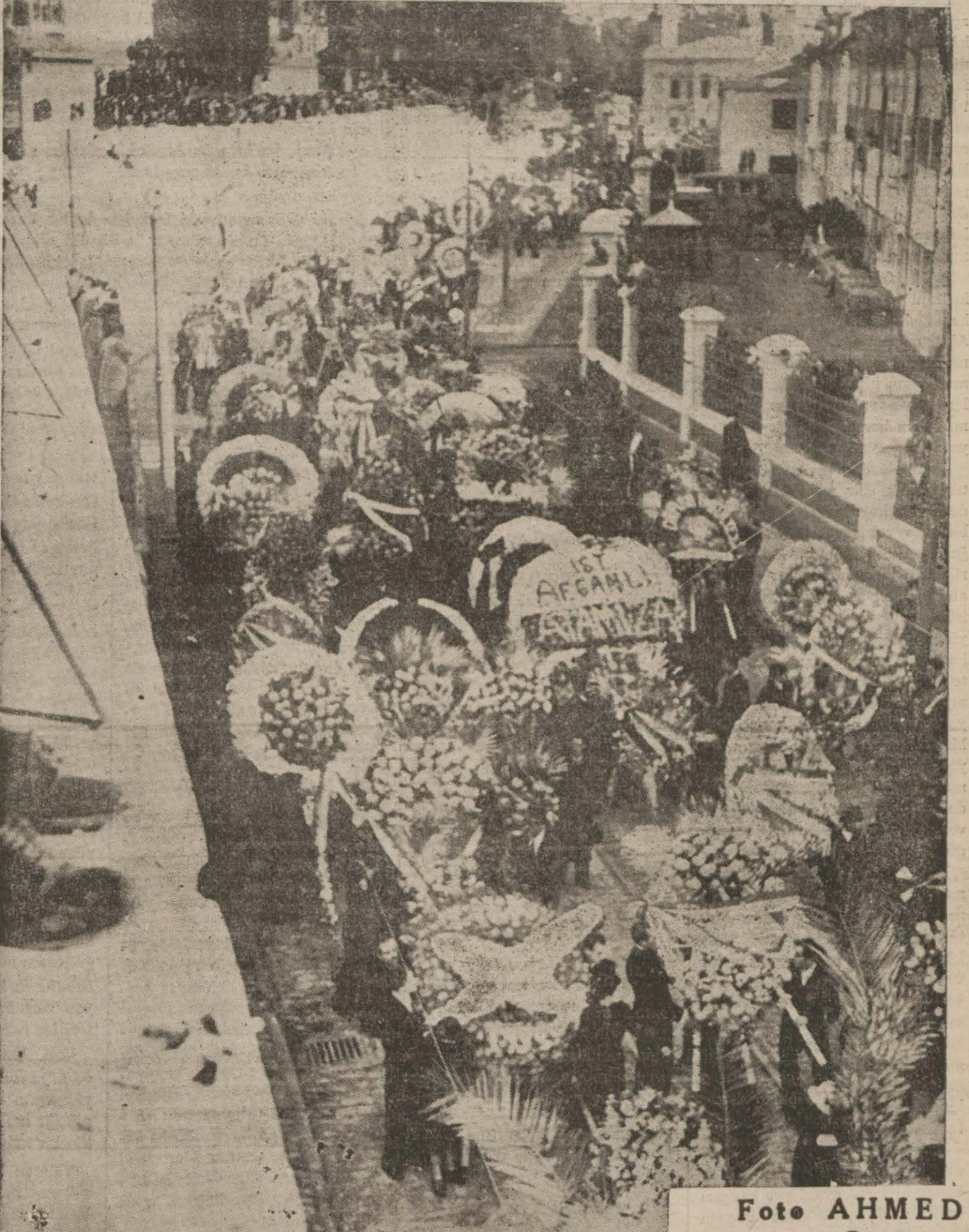

Foto AHMED
Son Telgraf

Ulu Önder İstanbul'dan Ayrılırken

Bugünkü "cenaze törenini bütün tafsilâtiyle yazıyoruz"

Talîhsiz İstanbul dün gece ve bugün en acı kara gününü geçiriyor. Büyük Şefimiz İstanbul'da son geceyi geçirdi, ve bugün de bizi ebediyen bırakıp gidiyor.

Yedi yüz bin kişi, daha sabahın alaca karanlığında sokaklara düğülmüştü. Kundaktaki çocuklardan kötürümlere varıncaya kadar bütün halk geceyi uykusuz geçirmişlerdi denilse caiz.

Dolmabahçedeki müessif kazalar

On bir vatandaş izdi-ham yüzünden öldü

Hükümetin resmî tebliği ve halktan istediği

Ankara, 11 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Dolmabahçe sarayında Atatürk'ün Kâtafalkı önündeki ihtiram geçidi ilk gündenberi muntazam bir surette cereyan ederken 17/11/1938 saat 20 den sonra yüz binden fazla vatandaşın tehacümüy-le husule gelen izdiham neticesi geçit müşkülleşmiş ve gösterilen tehâlü yüzünden halk

ATATÜRK EBEDİYET YOLUNDAYKE

Som Demokrat Üniversal Usta

O'na karşı en büyük günahı, O'na «diktatör» diyenler işledi. Anlamadılar ki, O'nun tahtı milletin sevgisi, saygısı ve inancı üstüne kurulmuştu. Görmediler ki, O, milletin bütünlüğüne dayandığı için Tek'ti.

Demokrasi, halkın hâkimiyeti demekse, Tarih, ilk «son demokrat» ı O'nun şahsında yaşadı.

En demokrat memleketlerde bile, halkın mutlak ve tam h

ATATÜRK'ün ölümü önünde Türk..

Kaybettiğimiz Atatürk fanî olan Atatürktür. Ebedî olan Atatürk yalnız Türk âleminin değil, bütün dünyanın hayretle seyreylediği 15 yıla sığan 15 asırlık inkılâblardır..

Yazan: ALİ RİZA EREM

Kaderimizin büyüklüğüne ölümü yok... İztirabımızın derinliğine son yok... Çün -
lu kaybettik...
1 milyon Türk ailesi içinde
ana ve baba ağlıyor, en aziz
kaybetmiş gibi... Çün -
ndan da daha aziz olan onu
kaybettik...
Her evlâd ağlıyor, anasını ve
babasını kaybetmiş gibi... Çünkü
kaybettik...
Hayır, hayır, hiçbir ana ve ba -
evlâdını kaybetmekle, hiçbir
ana ve babasını kaybet -
mekle, onun kaybına ağladığı ka -
ğlayamazlar..

ğınmayan göz yaşlarımızı akıtır -
ken yegâne avuntuyu ve is -
tikbale imanı bu neticede görü -
yor ve buluyoruz.

Evet, kayıbımız hakikaten em -
salsızdır.. Fakat onu bağrından
çıkararak Türk milletinin büyük -
lüğü ve kahramanlığı da emsal -
sızdır.

O, Türk milletinin bu emsal -
siz kahramanlığını sezip ona gü -
venmeseydi, 20 sene önce, her
maddî şeyimiz elimizden alınmış,
bütün dünya düşmanlığı tarafın -
dan kurtarılmış ve istilâ edilmiş
olarak kenarına geldiğimiz ve
derinliğinin hatırası bile bugün
gözlerimizi karartıp başımızı dön -
dürmeye kâfi gelen felâket ucu -
rumu önünde nasıl olur da, tek
başına:

«Milletin istiklâlini gene mil -
letin azim ve iradesi kurtaracak -
tır» düsturunu ifade, tamim, tel -
kin ve tabika tevessül edebilir -
di? Yine O, Türk milletinin o eşi
oymayan büyüklüğüne ve millî
viedanının hazinesindeki tüken -
mez kudrete, eşsiz kabiliyette gü -
venmeseydi, asırların viedanlara

yerleştirdiği skolâstik dogmatik
ve semavi esaslara dayanan geri,
sakat ve çürük içtimâî telâkkileri
yıkıp onun yerine bu kadar az
zamanda bugünkü lâik Türk
cümhuriyetini ve onun üzerine
bugün her birerlerinin sayılması
bile sayfalar doldurmayı kâfi ge -
lecek inkılâbları kurabilir miy -
di?

ATATÜRK'ün dehası, işte Türk
milletinin kendiliğindeki bu kud -
retin, millî vieda nındaki bu ka -
biliyetin ölçüsünü tam olarak
vaktinde ve yerinde sezebilmek
büyüklüğünü göstermesinde, ve
o kudret ve kabiliyeti en kısa
yolda en doğru kurtuluş ve ku -
ruluş hedefine yöneltip götüre -
bilmesindedir.

İşte biz böyle eşsiz bir dâhinin
kaybı önünde ağlıyoruz. Şüphe -
siz, bizim kaybettiğimiz ATA -
TÜRK fanî olan ATATRK'tür.
Ebedî olan ATATÜRK ise yalnız
Türk âleminin değil, bütün dün -
yanın hayretle seyreylediği 15
yıla sığan 15 asırlık inkılâplardır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

MUCİZELER

Meşhur bir arab mersiyesinin
ilk mısraları şunlardır:

«Hayatta da, ölümden de yük -
seklilik!

İşte bu, muhakkak ki, bir mu -
cizedir.»

Meali, hayal meyal, hatırımda
kalan bu iki mısraı söyleyen de,
kimin için söylediğini de bilmiyo -
rum.

Fakat, mucizelerle dolu bir ha -
yatın, ölümünden sonra da ken -
di sevgili milleti ve aziz yurdu iç -
in, hâlâ, ebedî bir tanrı gibi, mu -
cizeler yaratmakta devam ettiği -
ne bir kere daha inanmak ister -
seniz, yedi kat ellerin O'na dair
yazdıklarını tekrar tekrar okuyu -
nuz.

Saheserler dili fransızca, en gü -
zide üslûblarıyla O'nu bütün dün -
yaya, bütün fransız gençlerine bir
kahramanlık örneği gibi göster -
di.

«Şekspir'in lisanında «Beşeri -
yetin bu en büyük adamı» ken -
dine tavsif kelimelerinin en seç -
mesini buluyor.

O'nun ölümüyle bütün dünya -
nın yoksul kaldığını, O'ndan son -
ra cihanı daha az enteresan bula -
cağımızı bizimle, hattâ bizden ön -
ce söyleyenler, yabancılardır.

O'nu son istirahatgâhına kadar
teşyi etmeye gelenler içinde dün -
ya memleketlerinden bir çoğu -
nun bayrakları da, O'nun aziz vü -
cudünü ebediyen saracak türk
bayrağının etrafına bir çerçeve
halinde sıralanacaktır.

Bütün dünya O'ndan ve O'ndan
bahsederken O'nun kurduğu bü -
yük eserden, bizden ve bizim yur -
dumuzdan bahsediyor.

O'nun hayatında koyduğu eser
O'nun ölümü yüzünden de insan
oğlunun konuşabildiği bütün dil -
lerde sevgilerle, saygılarla teren -
nüm olunmaktadır.

Tarih, - öncesinin tanrıları ve
yarı - tanrıları masal kahrama -
nı gibi dinleyebiliriz belki; fakat
hayatında ve hayatından sonra
gösterdiği mucizeler karşısında
bu tarihin ve tarih - sonrasının,
tanrısını inkâra kim kıyasabilir?

Tanrılaşan Atatürk

Yazan: İZZET ULVI AYKUT

Denizler gibi derin, tufanlar
gibi taşkın ve yaygın bir acımın..
Dağlar gibi heybetli ve ağır bir
yasın altında ruhlar donmuş, taş
kesilmiş gibidir. Hayır! Bir billûr
gibi kırılmış da, binbir parçası
binbir zehirli iğne gibi kalbleri
sızlatıyor.

Yüreklerde, içte öyle bir cehen -
nem var ki gönüller eriyor da
sanki gözlerden yakıcı bir yaş
halinde solgunlaşmış ve keder
çizgili yüzlere durmayıp akıyor.
Bugünlerin en çok işitilen sesi
ancak hicrî ve iniltili oldu.

Ah Atam, kendin gibi matemin
de ne büyümüş!
Sonbaharın, son genceleri bula -
nık gözlere birer kızıl yara gibi
görünüyor. Kırizantemlerin ba -
ğrırları lime lime olmuş, boyunla -
rı birer öksüz gibi bükülmüş du -
ruyor.

Sensizliğin bu kara günleri iç -
inde güneşi bile istemiyoruz.
Mavi göklerde yıldızlar sanki bi -
rer göz yaşı.

Ruhumuzda bir uçurum, her
yerde, her şeyde bir eksiklik, bir
boşluk var.

Ah Atatürk, ümid, neşe, gü -
neş her şey, meğer ki hep sen i -
mişsin.

Tabiatın insana geçen ve ke -
malleşen büyük sırrı, tılsımlı
kudret ve Tanrısal Dehâyi senin
varlığında görmüştük. Kâinatda
ondan üstün ne olurdu ki..

Cihanın en büyük milleti olan
türkten ancak dünyanın en bü -
yük dehası Atatürk çıkardı; öy -
le bir varlık ki binlerce yılda bir
gelen..

O binlerce yılda bir gelen ve
tarihin görmediği eşsiz ve büyük

Onun yüzünde daima bir millet bütünlüğünü ve diriliğini, Onun gözlerinde daima bir millet istikbalinin kuvvet, azamet ve layemutluğunu görmeğe alışmıştık. O aramızdan çekilmiş olmakla yine daima o gözleri ve o portresi ile Türk milletinin hayatında ebediyen yaşayacaktır.

Aziz ATA'nın Son Sualı

Yazan: N. ARTAM

Dünyanın son gününe kadar ebedî sesi dünyanın kulağından
eksiltmeyecek olan Büyük Şefin, son fanî sözü bu sorgu olmuştur:

— Saat kaç?

O, bu soruyu, kim bilir, hayatında kaç defalar sordu.
Çanak kale sırtlarında O'nun bu sualinde şu mâna vardı
«Yurdu istilâya gelen düşmanları, vatan topraklarından koğ -
mak için hücumla geçeceğim dakikaya ne kadar kaldı?»

O'nun kutsal göğsünü nişan alan bir düşman kurşunu cebin -
deki saate saplanıp kaldığı zaman da gene o suali sormuş olacak -
tır.

Aynı sorgu, Sakarya boylarında, Kocatepe'de, de sorulduğu
vakit bir milletin kara bahtını yenmek için kan, barut ve duman
kokuğu arasında şahlanan Bozkurd, son darbesini ne zaman in -
direrek, ne zaman vatanın yükseliş yollarına dikilen yabancı dağ -
ları devireceğini hesablıyordu.

Daima ileriye düşünüp daima uzağı gören Büyük İnsan'ın,
manevi varlığı ebediyet kadar sonsuz bile olsa, fanî toprak üzerin -

deki cismanî hayatı, muhakkak ki, hesablı idi. O, yaşarken yalnız
yıllarını, mevsimlerini, aylarını, haftalarını, günlerini ve saatle -
rini değil, dakikalarını da millet kurtuluşuna, vatan ilerleyişine
bağlamış bir Önder olduğu için zihninde daima o sual yer tut -
muştu:

— Saat kaç?

Bu sual, her zaman «bu anda ne kadar kurtardım; ne kadar
ilerledim?» kaygısının bir ifadesinden başka bir şey olmamak lâ -
zımdı.

★

Nihayet, O'nun fanî kulaklar tarafından duyulan son sözü de
o oldu:

— Saat kaç?

Aziz Atam, bu son sualinde her şeyden ve her şeyden fazla
sevdiği sevgili milletinden ne kadar sonra ayrılacağını mı düşün -
düydü?

N. ARTAM

varlığa; gelecek nesiller elbette
binlerce yıl ağlayacaktır.

Çünkü bu yıkık vatani kuran,
milleti kölelikten kurtaran ve
yükselten Yüce Kahraman O'dur.
Millet sevgisini her sevginin üst -
tünde tutan, insanlık ve fazilet
örneklerinin en yükseğini kendin -
de gösteren büyük insan O'dur.

Ey Atatürk, sen bir güneştin;
yalnız türklüğün değil, bütün in -

sanlığın yollarını ısıttın! Onun
için cihan ağlıyor.

★

Madde Atatürk, yerlerin belini
büken, gökleri saygı ile yerlere
eğen bir tabuta geçebilir. Fakat
zekâ ve ruh Atatürk; ebedidir.
Eserlerinde, yazı ve sözlerinde,
inkılâplarında, kurduğu esaslar -
da, yaşıyor, yaşayacaktır.

Derin bir inanç ile O'nun yolun -
dan gidenler, ruhlarında Ata -

Türk'ü - kutlu bir emanet gibi -
gelecek zamanlara taşırlar.

Ey Büyük Atam, Sen yaşıyor -
sun, sen ebedî olan millet ruhun -
da yaşıyorsun!

★

Yalnız akla inanıyor, fazilete
ve gerçeğe tapıyoruz. Sizi gözle -
rimizle gördük, aklımızla anladık.
İşte bundan bir inanç doğdu. Bu
inancın ışığında görünen sendin,

ey ölmez ve sönmez güneş!

Gideğimiz nurlu izinizdir, yolu -
nuzda cesaret ve fedakârlıkla,
birlik ve sevgi ile yürümek en
büyük ülkümüzdür. Ayrıca, ben -
cilik ve cesaretsizliği kimse tanı -
mıyor.

Çok sevdiğiniz matemli millet
size tapıyor, Siz artık Yüce Türk
milletindensiniz, Ey Tanrılaşan
Atatürk!

İZZET ULVI AYKUT

Bütün dünya Atamızı konuşuyor

Alman, Macar, Bulgar, Yunan, Çin gazeteleri Büyük Türk için fevkalâde yazılar yazmakta devam ediyorlar

Türk milletinin yeniden hayat buluşunun en yüksek sembolleri

Kölnische Volkszeitung gazetesinin 11-11-1938 tarihli nüshasının birinci ve ikinci sahifelerinde dercedilen iki sütunluk bir yazıda Atatürk'ün tercüme halini ve hayatını, Samsuna ayak bastığı gündən itibaren giriştiği ve başardığı ıstiklâl mücadelesini ve zaferden sonra her sahada yaptığı inkılaplar takdîrkâr bir lisanla kay

Ölümün Akını

Yazan: [Büyük Harbe Osmanlı donanmasının imroz ve Mondros baskınlarıyla dönüştürülen Midilli'nin batısını, Yavuzun yaralanarak düşman hava filolarının bomba yağmuru altında Çanakkalede karaya oturmasını anlatan deniz tefriki.]

No 29

Türk donanması Boğazdan dışarıya çıkamaz, buna cür'et edemez

una

ADEMİKTİDAR

ve bel gevşekliğine karşı
HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

Her gün evinize
Neşe veren**ORION Radyo**İstanbul İçin Satış Salonu
ORION - RADYO Boronkay Beis
İstiklal